

M:s anmälan mot Växjö universitet angående lång handläggningstid för rättning av tentamensuppgifter och redovisning av tentamensresultat

Anmälan

M har i skrivelser till Högskoleverket gjort gällande att rättningen och inrapporteringen av resultatet till det s.k. LADOK-systemet av två tentamen han inlämnat till Växjö universitet tagit orimligt lång tid. Han har därvid anfört bl.a. följande.

Han studerar vid Lunds Tekniska Högskola, Lunds universitet. Under sommaren 1999 läste han kursen Företagsekonomi, 1-10 poäng, vid Växjö universitet. Kursen består av två delkurser om vardera fem poäng, introduktion och affärsredovisning. Han tenderade dessa två delkurser skriftligen i Lund den 28 augusti 1999. Därefter sändes skrivningarna till den dåvarande studierektorn (nedan kallad ämnesföreträdaren) för ämnet företagsekonomi vid Ekonomihögskolan, Växjö universitet. Några veckor efter tentamenstillfället ringde han till ämnesföreträdaren och erhöll då beskedet att han underkänts på delkursen i affärsredovisning men att skrivningen avseende introduktionskursen skulle sändas till examinatorn.

Han försökte därefter förgäves vid ett flertal tillfällen att via telefon och E-mail nå såväl examinatorn som ämnesföreträdaren. Först den 7 juni 2000 erhöll han ett E-mail från examinatorn där det framkom att han blivit underkänd på introduktionskursen. Han anser det vara orimligt att behöva vänta så lång tid för att få kännedom om ett tentamensresultat. Vidare ställer han sig frågande till varför universitetet inte besvarat hans telefonsamtal och E-mail rörande den nu aktuella skrivningen. På grund av ovissheten kring tentamensresultatet har han missat ett flertal tentamenstillfällen och riskerar att bli utan studiemedel från CSN.

Universitetets svar

Tentamen i affärsredovisning

Växjö universitet har därvid anfört i huvudsak följande. M ringde i september 1999 ämnesföreträdaren och frågade då om resultaten på skrivningarna. M erhöll då beskedet att han endast hade några ströpoäng på tentamen i affärsredovisning samt att resultatet inte skulle rapporteras till LADOK-systemet. Detta var M införstådd med. Skrivningen avseende introduktionskursen skulle genast sändas till examinatorn.

Rektor har gjort den bedömningen att ämnesföreträdaren gjorde rätt som inte inledde ett registreringsförfarande, eftersom M erhållit besked om resultatet och då skrivningen enligt ämnesföreträdaren i princip var att betrakta som blank.

Enligt rektorn gäller vid universitetet som central föreskrift att skrivningar skall vara rättade senast tio arbetsdagar efter skrivningstillfället. Till saken hör också att Ekonomihögskolan den 27 augusti 2000 flyttade till en nyuppförd byggnad på universitetsområdet. Denna flytt sammanföll olyckligtvis med terminsstarten och därtill hörande kursintroduktioner samt rättning av uppsamlingstentor. Den omständigheten att det uppstod någon mindre försening vid rättningen av M:s tentamen i affärsredovisning var därför enligt rektorn förstäelig.

Tentamen på introduktionskursen

Växjö universitet har därvid anfört i huvudsak följande. Examinatorn på introduktionskursen har uppgivit att han rättade M:s tentamen efter det att han erhållit skrivningen från ämnesföreträdaren. Tentamensresultatet blev underkänt. Han rapporterade dock inte resultatet till institutionssekreteraren. Efter det att examinatorn den 19 januari 2000 erhållit en förfrågan från M om tentamensresultatet sökte han igenom sina handlingar utan att hitta skrivningen. Han visste att tentamen var underkänd, men han kunde inte rapportera resultatet till LADOK när han inte visste poängsumman. Efter det att examinatorn den 26 maj 2000 ånyo erhållit ett E-mail sökte han än en gång igenom handlingarna och fann då skrivningen. Examinatorn meddelade resultatet till M och till LADOK den 7 juni 2000.

Examinatorn har uppgivit att han inte vet varför denna rapportering inte skedde långt tidigare men är övertygad om att hade resultatet varit godkänt hade han rapporterat in det. När nu skrivningen ändå var underkänd lade han den tillfälligt åt sidan på grund av den akut pressade arbetssituationen som rådde vid institutionen i slutet av augusti 1999. Sedan kom skrivningen in bland andra handlingar och glömdes bort. När han påmindes om skrivningen kunde han inte återfinna den. Examinatorn har tillagt att vid schemalagda tentamina får lärarna skrivningarna i lådor med förberedda inrapporteringsblanketter. Dag för inrapportering och skrivningsgenomgång är ofta bestämd i förväg, det finns således en fast rutin för hanteringen. Risken för en miss i handläggningen är större när en enstaka skrivning kommer från annan ort på en udda tid.

Rektor har gjort den bedömningen att examinatorn gjort fel som inte genast rapporterat in resultatet på introduktionskursen. Examinatorn borde ha lagt ner större ansträngningar på att återfinna skrivningen när han uppmärksammades på problemet. Han borde också ha kontaktat M och underrättat honom om att skrivningen var underkänd, vilket för M var den mest väsentliga informationen. Med anledning av det inträffade kommer rektor att informera Ekonomihögskolans lärare och understyrka vikten av att fastlagda rutiner följs.

Enligt rektorn har examinatorn kontaktat M och upplyst honom om de närmaste tentamenstillfällena samt att han är beredd att ordna extra tentamenstillfällen för M om så önskas och erfordras.

Högskoleverkets bedömning

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 6 kap. 10 § högskoleförordningen (1993:100) skall, om inte annat är föreskrivet i kursplanen, betyg sättas på en genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskild utsedd lärare (examinator).

Av 4 § förvaltningslagen (1986:223) följer att frågor från enskilda skall besvaras så snart som möjligt. Av 7 § samma lag framgår att varje ärende där någon enskild är part skall handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts.

Av 2 kap. 1 och 3 §§ förordningen om redovisning av studier m.m. vid universitetet och högskolor (1993:1153) framgår att varje högskola skall föra ett studieregister. I detta register skall för varje student dokumenteras uppgifter om behörighet, urvalsgrund, antagning, deltagande i utbildning och prov, studieresultat, betyg, tillgodoräknad utbildning eller annan tillgodoräknad verksamhet samt examen.

Justitieombudsmannen (JO) har uttalat sig om handläggningstiden i ett enskilt fall (beslut 1991-07-18, dnr. 3980-1990). JO ansåg att en rättningstid om fem och en halv vecka, innebärande att studenterna informerades om resultatet endast två veckor före omtentamen, inte var acceptabel. Den aktuella institutionens norm för rättningstid var tre veckor, vilket JO fann vara ändamålsenligt och även tillgodose de studerandes berättigade krav på service. Enligt rektorn för Växjö universitet är normen för rättningstid vid universitetet senast tio arbetsdagar efter skrivningstillfället.

Tentamen i affärsredovisning

Av handlingarna i ärendet framgår att M lämnat in tentamen för rättning och därvid erhållit information från ämnesföreträdaren att tentamen var underkänd. Såvitt framgår av utredningen har dock ämnesföreträdaren inte lämnat tentamen till examinatorn för rättning utan gjort en egen bedömning att M endast hade några få poäng. Av 6 kap. 10 § högskoleförordningen framgår att betyg skall bestämmas av en examinator. I enlighet med bestämmelserna i förordningen om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor borde också betyget ha redovisats till LADOK. Av utredningen framgår att betyget inte dokumenterats. Växjö universitet kan därför inte undgå kritik för sitt förfarande i detta avseende.

Högskoleverket förutsätter att universitetet ser över sina rutiner i samband med examination och dokumentering av betyg. Det är inte heller tillfredsställande att studenten i fråga inte synes ha erhållit någon information om ungefärligen när tentamen skulle vara rättad och hur betygsbesluten skulle tillkännages. I förevarande ärende kan detta ha försvärats av att tentamen sändes till universitetet från annan ort. Det kan finnas skäl för Växjö universitet att se över huruvida särskilda rutiner

för rättning och redovisning av betyg avseende tentamina utförda på annan ort bör upprättas .

Tentamen på introduktionskursen

Av handlingarna i ärendet framgår att Växjö universitet först i början av juni 2000 registrerat och till M redovisat betyget på ifrågavarande kurs, d.v.s. mer än nio månader efter det att tentamen inlämnats. Detta är allvarligt och ur rättssäkerhetssynpunkt oacceptabelt. Universitetet synes också under en längre tid ha underlåtit att besvara meddelanden från M avseende tentamen, vilket får anses strida mot kravet på snabbhet som anges i 4 § förvaltningslagen. Högskoleverket förutsätter att rektor vidtar de av honom aviserade åtgärderna för att i framtiden undvika i ärendet påtalade brister.

Ärendet avslutas med den kritik som uttalats.

Teresa Edelman
verksjurist

Pontus Kyrk
föredragande verksjurist

Kopia till:
M